

ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΚΑΙ
ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΦΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Παραγωγή και χειρισμός προϊόντων φυτικής προέλευσης

Εισαγωγή

Η παραγωγή και ο χειρισμός των φυτικών προϊόντων αποτελούν ένα σημαντικό μέρος της επιχειρηματικής γεωργίας, με ουσιαστική συμβολή στη γεωργική παραγωγή της χώρας μας. Τα φυτικά προϊόντα χρησιμεύουν όχι μόνο ως τροφή για τον άνθρωπο και τα ζώα, αλλά και ως πρώτη ύλη για πολλές βιομηχανικές δραστηριότητες.

Για την παραγωγή των φυτικών προϊόντων απαιτείται να γνωρίζουμε τα χαρακτηριστικά και το βιολογικό κύκλο του φυτού που θα καλλιεργήσουμε, το περιβάλλον στο οποίο θα το καλλιεργήσουμε (κλίμα, έδαφος και βιοτικό περιβάλλον), τον τρόπο εγκατάστασης της καλλιέργειας και τη φροντίδα που απαιτείται μέχρι να παραχθεί το επιθυμητό φυτικό προϊόν.

Στη συνέχεια συγκομίζουμε και χειριζόμαστε το προϊόν κατάλληλα, ανάλογα με το σκοπό που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί. Όλες αυτές οι δραστηριότητες περιλαμβάνονται μέσα στον όρο «**Φυτική Παραγωγή**». Η σύνθεση της φυτικής παραγωγής στη χώρα μας κατά το 1998 φαίνεται στον Πίνακα 0.1.

Το έδαφος θα στηρίξει το καλλιεργούμενο φυτό και θα το τροφοδοτήσει με θρεπτικά στοιχεία, ενώ το κλίμα μαζί με το βιοτικό περιβάλλον θα επιδράσουν στην ανάπτυξη και την αποδοτικότητά του. Το βιοτικό περι-

βάλλον περιλαμβάνει ζιζάνια, έντομα και μικροοργανισμούς που επιδρούν στην απόδοση και την ποιότητα του παραγομένου προϊόντος.

Η εγκατάσταση της καλλιέργειας και η φροντίδα της περιλαμβάνουν την ετοιμασία του αγρού για σπορά, τη σπορά, την άρδευση, τη λίπανση και τη φυτοπροστασία, ενώ η συγκομιδή πρέπει να γίνεται στην κατάλληλη εποχή και με τον κατάλληλο τρόπο για να μη ζημιωθεί το προϊόν και πάνε χαμένοι οι κόποι του παραγωγού. Μετά τη συλλογή ακολουθεί η διαλογή, ο καθαρισμός, η αποθήκευση ή η προώθηση του προϊόντος για παραπέρα επεξεργασία.

Η αύξηση της παραγωγής μπορεί να γίνει με την επέκταση της καλλιεργήσιμης γης και με την αύξηση της απόδοσης στην καλλιεργούμενη γη. Επειδή η καλλιεργήσιμη έκταση είναι περιορισμένη, απαιτείται η εισαγωγή πιο παραγωγικών ποικιλιών και υβριδίων στην καλλιέργεια, με την εφαρμογή καταλληλότερης λίπανσης και βελτιωμένης τεχνικής στην καλλιέργεια. Έτσι, οι υψηλές αποδόσεις απαιτούν υψηλή γεωργική τεχνολογία και κεφάλαιο.

Πίνακας 0.1

Σύνθεση της φυτικής παραγωγής στη χώρα μας κατά το 1998

(πηγή: FAO)

Φυτικό προϊόν	Ποσότητα (σε χιλιάδες τόνους)	Φυτικό προϊόν	Ποσότητα (σε χιλιάδες τόνους)
Σιτηρά		αμύγδαλα	34
σιτάρι	2.058	φιστίκια	5
κριθάρι	358	καρύδια	19
βρώμη	83	κάστανα	11
καλαμπόκι	1.816	πορτοκάλια	813
ρύζι	208	λεμόνια	182
σόργο	2	μανταρίνια	96
Ψυχανθή		ελιές	2.068
σόγια	5	βατόμουρα	1.500
φασολάκια	60	σύκα	80
ξερά φασόλια	22	ακτινίδια	38
χλωρά κουκκιά	10	μπανάνες	5
ξερά κουκκιά	6	σταφύλια	1.216
φακή	1	Κηπευτικές καλλιέργειες	
αρακάς	10	τομάτα	895
βίκος	6	λάχανο	220
Βιομηχανικά φυτά		κουνουπίδι	60
βαμβάκι	1.186	μαρούλι	70
καπνός	137	σπανάκι	47
ξαχαρότευτλα	1.995	σπαράγγι	30
τομάτα	1190	μελιτζάνα	75
Πατάτα	876	κρεμμύδια χλωρά	29
Δενδρώδεις καλλιέργειες		κρεμμύδια ξερά	167
μήλα	358	σκόρδο	13
αχλάδια	70	αγγούρι	170
κυδώνια	7	κολοκύθι	80
ροδάκινα και νεκταρίνια	480	καρότο	36
βερίκοκα	38	καρπούζι	511
κεράσια	47	πεπόνι	150
δαμάσκηνα	8		
βύσσινα	3		

Η φυτική παραγωγή περιλαμβάνει ένα πλήθος ομάδων καλλιεργούμενων φυτών όπως είναι: τα **σιτηρά**, τα **ψυχανθή**, τα **βιομηχανικά**, τα **δενδροκομικά**, τα **κηπευτικά**, τα **ανθοκομικά** και τα **αρωματικά** και **φαρμακευτικά** φυτά, η οικονομική σημασία των οποίων είναι μεγάλη για την Ελλάδα.

Μεγάλο τμήμα του γεωργικού πληθυσμού απασχολείται με την παραγωγή και το χειρισμό φυτικών προϊόντων, επειδή οι παραγωγικές διαδικασίες προσφέρουν απασχόληση όλες τις εποχές του χρόνου. Άλλοι τομείς της φυτικής παραγωγής που προσφέρουν εργασία στον αγροτικό πληθυσμό είναι η εξασφάλιση των γεωργικών εφοδίων, η εμπορία των φυτικών προϊόντων και ο τομέας της τυποποίησης και μεταποίησης τους.

Τα συσκευαστήρια φρούτων, τα εκκοκκιστήρια βάμβακος και οι βιομηχανίες κονσερβοποιίας και ελαιοκομίας απασχολούν εποχιακά σημαντικό τμήμα του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές. Η εντατική κτηνοτροφική παραγωγή εξαρτάται από την εξασφάλιση ζωοτροφών φυτικής προέλευσης, ενώ οι καλλιέργειες των χορτοδοτικών και καρποδοτικών φυτών που θα χρησιμοποιηθούν για διατροφή των ζώων είναι βασικές για την κτηνοτροφία.

Παράλληλα, πολλές γεωργικές βιομηχανίες χρησιμοποιούν προϊόντα φυτικής προέλευσης ως πρώτη ύλη. Για παράδειγμα, η παραγωγή των σιτηρών τροφοδοτεί την αλευροβιομηχανία, τη βιομηχανία ζυμαρικών και παιδικών τροφών, η τευτλοπαραγωγή τη ζαχαρουργία, η βαμβακοπαραγωγή την κλωστοϋφαντουργία, η ελαιοπαραγωγή την ελαιουργία, η αμπελοπαραγωγή την οиноποιία και η παραγωγή φρούτων την κονσερβοποιία.

Όμως, οι προηγούμενες παραγωγικές διαδικασίες εκτός από τη συμβολή τους στην Εθνική Οικονομία, διαταράσσουν την ισορροπία της φύσης και ρυπαίνουν το περιβάλλον. Για το σκοπό αυτό, η παραγωγή και ο χειρισμός των φυτικών προϊόντων είναι απαραίτητο να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρείται η ισορροπία της φύσης και να προστατεύεται το περιβάλλον.